

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	20.04.2026, Narva
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Ragnar Plistkin
Ametiasutuse nimi:	Viru Ringkonnaprokuratuuri Narva osakond
Kriminaalasja number:	26233000320
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	X.X. (ik xxxxxxxxxxxx)

Kohtueelses menetluses kogutud tõenditega on leidnud tõendamist, et X.X. 15.02.2026 kella 17.00 ja 18.00 vahelisel ajal Narvas X tn X-X asuvas korteris lõi oma abikaasat X.X. jalaga keha piirkonda, tekitades sellise teoga viimasele füüsilist valu. Samuti X.X. 01.03.2026 kella 13.00 paiku Narvas X tn X-X asuvas korteris lõi oma abikaasat X.X. rusikaga kõhu piirkonda, tekitades sellise teoga viimasele füüsilist valu. Seega X.X. on alust kahtlustada KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o teisele inimesele füüsilist valu tekitanud kehalises väärkohtlemises, kui see on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt.

Arvestades KrMS § 202 sätteid, saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas lähtuvalt avalikust menetlushuvist või eripreventiivsest vajadusest. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur. Arvestades kehalise väärkohtlemise intensiivsust (ühel juhul üks löök jalaga ning teisel juhul üks löök rusikaga), saab järeldada, et kahtlustatava süü ei ole suur. Samuti tuleb arvesse võtta, et kehaline väärkohtlemine ei tekitanud kannatanule kehavigastusi ning piirdus valuaistinguga.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Kui inimene eksib kehtiva õiguskorra vastu nii rängalt, et tema suhtes tuleb alustada kriminaalmenetlust, järgneb üldjuhul kuriteosündmuse koosseisulise ja tõendatud teol toimepanemisele riigipoolne reageering ehk kriminaalkaristus. Samas on seadusandja jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiibi põhimõtet ja tema suhtes kriminaalmenetlus lõpetada. Seda eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine pole ilmselgelt vajalik. Antud printsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonomika põhimõttest tulenevalt menetluslikke ressursse kasutada võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Avalikust menetlushuvist on võimalik rääkida, kui eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas, kui isikut on kahe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist sarnase süüteo eest karistatud või on tema suhtes menetlus otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õiguskauulekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas siis, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Võrreldes käesoleva kriminaalasja tehioalusid avalikku menetlushuvi tingivate asjaoludega, ei esine prokuröri hinnangul kriminaalasja materjalidest nähtuvalt X.X. osas KrMS § 202 kohaldamist välistavat eri-või üldpreventiivset vajadust, mistõttu nimetatud kaalutlustel pole kriminaalmenetlusega jätkamine / karistuse kohaldamine ilmtingimata tarvilik.

KarS § 121 lg 2 p 2, 3 sätestatud kuriteo eest näeb KarS eriosa ette karistusena kas rahalise karistuse või (maksimaalselt) kuni viieaastase vangistuse. Kohtueelse uurimise käigus ei ole tuvastatud karistust raskendavaid asjaolusid KarS § 58 mõttes. Karistusregistrist nähtub, et X.X. ei ole kehtivaid ega ka arhiveeritud kriminaalkaristusi. X.X. on kahel korral väärteokorras karistatud, kuid liiklusalaste rikkumiste eest. Samuti puudub informatsioon, et X.X. oleks enne või pärast talle etteheidetavaid episoodide pannud toime kuritegusid, millest omakorda võib järeldada, et kahtlustatav on senise kriminaalmenetluse käigus saanud aru, et kahtlustuses kirjeldatud käitumine kannatanute suhtes oli lubamatu ning sellist käitumist ei õigusta isegi vaimne murdamine emotsionaalse pingeseisundi laineharjal.

Kriminaalasja materjalidest nähtub, et kahtlustuses kirjeldatud sündmuste põhjuseks oli suhtlemisoskuste puudulikus. X.X. on väga kahju, et nii juhtus ning ta tunneb häbi. Seetõttu on prokuröör seisukohal, et riigi reageering süüdistuse esitamise läbi jääb sedavõrd abstraktseks, et ei võimalda tajuda kahtlustataval enda antisotsiaalse käitumise tegelikku mõju ega tagajärgi. Seega prokuröör on seisukohal, et olukorras, kus kahtlustataval on siiras soov käituda edaspidi õiguskauulekalt, on tema õiguskauulekale käitumisele suunamist võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega.

Prokuröör pöörab siinkohal tähelepanu sellele, et kriminaalmenetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutlusel ei tähenda seda, et kahtlustatav on käitunud õiguspäraselt. Prokuröri hinnangul ei saa sellist menetluse lõpetamist käsitleda ka kui avalikkusele signaali saatmisena, et selliseid tegusid võib toime panna. Vastupidi, lõpetades menetluse KrMS § 202 alusel, asub riik seisukohale, et kahtlustatava käitumises on olemas kõik kuriteo tunnused, lihtsalt selle hukkamõistu väljendamiseks, ülekohtu heastamiseks ja kahtlustatava edaspidise õiguskauuleka käitumise tagamiseks ei ole kriminaalkaristus kõige tõhusam vahend.

Kahtlustatava poolt vabatahtlikult võetavad kohustused aitavad tal leida sisemist jõudu ja motivatsiooni vägivallavaba elukorralduse hoidmiseks. Seega X.X. isikut ja tema süüteoost tulenevalt on kohane abinõu edaspidiste õigusrikkumiste välistamiseks ja enesekontrolli teadvustatud juhtimiseks sotsiaalprogrammi läbimine.

Sotsiaalprogrammi kohaldamise eelduseks on täiendava kohustusena võetav üldkasuliku töö tegemine. Üldkasuliku töö määramine 10 tunni mahus on optimaalne suurus, sest isik peab esmalt asuma läbima sotsiaalprogrammi ning samaaegselt tehtav üldkasulik töö on teoreetiliste oskuste omandamist toetav praktiline tegevus läbi füüsilise aktiivsuse. Üldkasuliku töö tegemist takistavad

asjaolud puuduvad. Oluline on märkida, et kahtlustatava näol on tegemist isikuga, kes vajab enda enesekontrolli juhtimiseks täiendavat tuge, mistõttu käesoleval juhul on oluline määratud kohustuse individualiseerimine isikut iseloomustavatest omadustest lähtuvalt.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26233000320 menetlus X.X. suhtes, kuna kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. **Kahtlustatavale määratud kohustuse liik ja tähtaeg:**
  - 1) KrMS § 202 lg 2 p 3 alusel kohustub X.X. tegema 10 tundi üldkasulikku tööd hiljemalt 30.06.2026.
  - 2) KrMS § 202 lg 2 p 5 alusel kohustub X.X. läbima Tallinna Vangla Viru kriminaalhooldusosakonna poolt läbiviidava sotsiaalprogrammi, mille eesmärgiks on maandada vägivaldset käitumist soodustavaid riske ning pakkuda tuge inimeste omavahelistes suhtes tõusetuda võivate konfliktide rahumeelseks lahendamiseks. Konkreetse sotsiaalprogrammi määrab kriminaalhooldusametnik pärast esmast hindamist. Sotsiaalprogrammi läbimise tähtaeg on 30.06.2027.
  - 3) KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel menetlus uuendatakse, kui X.X. paneb toime alates kriminaalmenetluse lõpetamisest kuni 20.10.2026 (k.a) uue kuriteo.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: Tõkendit ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: Puuduvad.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: Andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: Puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 edastada kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamatult kannatanule X.X., Tallinna Vangla Viru kriminaalhooldusosakonnale ning Tervisekassale e-postiga. Kahtlustatavale X.X. antakse määruse koopia prokuratuuris allkirja vastu kätte.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188 või e-post info@prokuratuur.ee).

Ragnar Plistkin

Mina, X.X., kinnitan, et määrus on mulle arusaadav ja tõlgitud. Olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Samuti olen nõus täitma käesoleva määruse punktis 2 nimetatud kohustusi tähtaegselt. Olen teadlik sellest, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse

määrusega uuendada. Kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimiste juurde kaitsjat ei soovi.

X.X.

Kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimistest võttis osa prokuratuuri koosseisuline tõlk Irina Ogurova, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.

Irina Ogurova